

Datum
2019-05-16
Vår referens
Johan Bjerin
Enhetschef
johan.bjerin@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Malmöinitiativ angående anpassningar av grund- och gymnasieskola för särskilt begåvade elever GRF-2019-3187

Sammanfattning

Ett förslag har inkommit via Malmöinitiativet gällande anpassningar av grund- och gymnasieskolan för elever med särskild begåvning. Initiativtagaren beskriver att särskilt begåvade elever har behov av att få undervisning som ger stimulans och utmaningar på rätt nivå. Malmö stads grundskolor styrs av skollagen vilken säger att ”elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling” samt läroplanen, där det tydliggörs att varje elev ska få stimulans att växa och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar där hänsyn ska tas till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Utöver detta har Grundskoleförvaltningen ett pågående strategiskt arbete utifrån varje elevs bästa skola där målet är att skapa en skola där alla elever får den ledning och stimulans de behöver för att utifrån sina förutsättningar kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande.

På individnivå finns det specialinriktade klasser som syftar till att ge elever med goda förutsättningar inom ett visst ämne extra ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Elevhälsan, såväl central som lokal, finns tillgänglig för att stödja skolorna med tvärprofessionella insatser samt eventuella anpassningar i sitt lärande som elever med särskild begåvning kan behöva. Det finns även ett förvaltningsövergripande nätverk för specialpedagoger och speciallärare där bland annat arbete kring särskilt begåvade elever diskuteras. Ovan nämnda arbete och resurser bedöms säkerställa att särskilt begåvade elever får sina behov tillgodosedda samt stimulans och utmaningar som motiverar och gynnar deras kunskapsutveckling, hälsa och lärande.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden avger yttrande till förslagsställaren i enlighet med av förvaltningen framtaget förslag

Beslutsunderlag

- Initiativ
- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 2019-05-29 Malmöinitiativ angående anpassningar av grund- och gymnasieskola för särskilt begåvade elever
- Förslag till yttrande GRNAU 190529 Malmöinitiativ angående anpassningar av grund- och

gymnasieskola för särskilt begåvade elever

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2019-05-29

Grundskolenämnden 2019-06-12

Beslutet skickas till

Stadskontoret

Ärendet

Malmöinitiativet är en plattform där Malmöbor får möjlighet att komma med förslag och synpunkter som gäller Malmö. När ett Malmöinitiativ nått 100 underskrifter överlämnas det till berörd nämnd för vidare behandling. Efter behandling i nämnden skickas beslutet till Stadskontoret som i sin tur meddelar initiativtagaren och publicerar svaret på plattformen Malmöinitiativet.

Grundskolenämnden har tagit del av ett Malmöinitiativ om anpassningar för särskilt begåvade elever. Initiativtagaren beskriver att särskilt begåvade elever har behov av att få undervisning som ger stimulans och utmaningar på rätt nivå. Eleverna med särskild begåvning riskerar annars att tappa intresse för skolarbete och må psykiskt dåligt till följd av understimulans och bristande motivation. I initiativet beskrivs att Stockholm och Göteborg arbetar med att finna konkreta lösningar inom det lokala skolväsendet. Initiativtagaren menar att Malmö bör följa de andra storstädernas exempel.

Skollagen anger i 3 kap 3 § att ”alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.” *Lag (2018:749)*.

I läroplanen tydliggörs att varje elev ska få stimulans att växa och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar där hänsyn ska tas till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Enligt läroplanens riktlinjer ska alla som arbetar i skolan uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare tydliggör riktlinjerna lärarens ansvar för att utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska stärka varje elevs vilja att lära och tillit till den egna förmågan samt organisera arbetet så att eleven kan utvecklas efter sina egna förutsättningar och stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Grundskoleförvaltningen utgår ifrån det strategiska arbetet med varje elevs bästa skola vilket innebär en skolgång där varje elev lyckas och lär utifrån sina förutsättningar. Målet är att skapa en skola där alla elever får den ledning och stimulans de behöver för att utifrån sina förutsättningar kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande. Det dagliga arbetet utgår från såväl skollagens bestämmelser som läroplanen för grundskolan och omfattar alla medarbetare inom Grundskoleförvaltningen.

Inom Grundskoleförvaltningen är man medveten om att särskilt begåvade elever är en heterogen grupp. Skolledning och lärarna arbetar aktivt med att tillgodose varje enskild elevs behov och med att stimulera och utmana eleverna inom ramen för befintliga kurser. Därtill erbjuds elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling inom ett specifikt område att söka till specialinriktade klasser med särskilda antagningsregler. Dammfriskolan erbjuder spetsutbildning i matematik i samarbete med Malmö Borgarskola för elever i skolår 7-9. Söderkullaskolan erbjuder spetsutbildning i engelska i samarbete med Pauliskolan för elever i skolår 7-9. Spetsutbildningarna är riksrekryterande och innebär att eleverna läser mer av dessa ämnen jämfört med timplanen samt att de läser på en avancerad nivå med högre studietakt. Spetsutbildningarna ska ge elever med goda förutsättningar inom ett visst ämne extra ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Specialklasser finns även för musik, idrott och fotboll inom nämndens övriga verksamheter. Malmö Borgarskola erbjuder matteklubb för elever skolår 5-9 som är intresserade av avancerad problemlösning i matematik. Till matteklubben finns även den årliga lagtävlingen Pythagoras Quest kopplad där högstadiel elever från hela Sverige deltar.

Elevhälsan inom förvaltningen ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och elevhälsans personal har i uppgift att stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan arbetar systematiskt med att förbättra förutsättningarna för alla elevers lärande, utveckling och hälsa. Detta arbete sker både lokalt på varje skolas elevhälsoteam och inom Centrala elevhälsan som är en samlad resurs tillgänglig för samtliga verksamheter inom Grundskoleförvaltningen. För att säkerställa en likvärdig och tillgänglig elevhälsa med god kvalitet har riktlinjer tagits fram för elevhälsans arbete.

Elever med särskild begåvning kan behöva anpassningar i sitt lärande och tvärprofessionella insatser från elevhälsan syftar till att stödja det dubbelriktade sambandet mellan lärande och hälsa där varje elevs skolprestationer har betydelse för den mentala hälsan och vice versa. Elevhälsan inom Grundskoleförvaltningen deltar bl.a. i arbetet med att anpassa undervisningen till varje elevs förutsättningar.

Genom Pedagogisk inspiration (PI) möts speciallärare och specialpedagoger i ett förvaltningsövergripande nätverk där de genom erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande utvecklar olika metoder, bl.a. relaterat till arbete med särskilt begåvade elever. Pedagogiskt stöd via PI kan också ges genom riktade insatser utifrån identifierade behov.

Ovan nämnda arbete och resurser bedöms säkerställa att särskilt begåvade elever får sina behov tillgodosedda samt stimulans och utmaningar som motiverar och gynnar deras kunskapsutveckling, hälsa och lärande.

Ansvariga

Hans Nilsson Utbildningschef

Anders Malmquist Förvaltningschef